

Monumentnummer*: 531329

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **08 februari 2013**
Kadaster deel/nr **82726/55**

*Woonplaats** **Muiderberg** *Gemeente** **Gooise meren** *Provincie** **Noord-Holland**

Locatiennaam **Muiderberg** *Locatieomschrijving* **Betonnen werken Muiden-Muiderberg**

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Muiden	G			862
Muiden	G			842
Muiden	G			843
Muiden	G			515
Muiden	G			864
Muiden	G			841

*Omschrijving***

Cluster 2. Duiker no.2.

NIEUWE HOLLANDSE WATERLINIE

Inleiding

DUIKER als uit het Interbellum daterende toevoeging aan of verfijning van het bestaande verdedigingssysteem door inundaties. Het verdedigingssysteem van de Nieuwe Hollandse Waterlinie was in de eerste plaats gebaseerd op het gecontroleerd onder water zetten van (grote) terreinoppervlakken. Door middel van een ingenieus systeem van sluisen, duikers, dammen, keerkaden, dijkcoupures enzovoort kon het noodzakelijke waterpeil snel en binnen nauwe grenzen gesteld en gehandhaafd worden. Deels werd daarvoor gebruik gemaakt van bestaande civiele waterhuishoudkundige bouwwerken. Soms werden de werken (sterk) aangepast aan de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

militaire eisen. Een beperkt deel van de werken werd speciaal ten behoeve van de Nieuwe Hollandse Waterlinie gebouwd. Eén van de veelvuldig toegepaste sluisstypen was de zogenaamde duikersluis. Dit is een afsluitbare koker onder een weg, door een dijk of dam voor het door- en / of afvoeren of het inlaten van water. Via duikers stonden de door wegen en kades gescheiden inundatievelden toch met elkaar in verbinding.

De duiker dateert uit 1928 en ligt bij de Vechtbrug over de rijksweg A1, direct aan de zuidgrens van de vesting. De duiker bestaat uit slechts één koker. Deze verbindt de Vecht met de Naardermeeruitwatering. De duiker was bedoeld om de polders c.q. inundatiekommen ten zuiden en oosten van Muiden te inunderen. Het inundatiewater werd ingelaten vanuit het hoofdinundatiestation aan de Zuiderzee (IJsselmeer), via de grachten van de vesting Muiden naar de Vecht en via de duiker naar de Naardermeeruitwatering.

Omschrijving

DUIKER bestaande uit een grote betonnen koker onder de volle breedte van de rivierdijk met berm. Aan de Vechtzijde wordt de inlaatopening geflankeerd door muren met een dubbele rij schotbalkspinningen. Er is een rechthoekige betonnen verhoging waarin zich de schuif bevindt. Hierop staat het windwerk waarmee de schuif omhoog of omlaag gedraaid kan worden. Langs de Vechtoevers is er ter weerszijden van de duiker een zware beschoeiing van beton en staal aangebracht. Aan de zijde van de Naardermeeruitwatering liggen achter de uitlaat twee schuin geplaatste vleugelmuren, eveneens voorzien van een zware beschoeiing van beton met staal ten behoeve van de bescherming van de oevers bij instromend water.

Waardering

De DUIKER is van algemeen belang vanwege:

* Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zoals deze is ontworpen door C.R.T. Kraijenhoff en in eerste aanleg vanaf 1815 door hem, Jan Blanken en majoor-ingenieur Willem Offerhaus is gerealiseerd en daarna door anderen gedurende ongeveer 125 jaar is versterkt en verbeterd.

* Architectuurhistorische waarden in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op: a. het systeem van inundatie en accesverdediging (19de en 20ste eeuw), b. de wedloop met de zich versterkende offensieve middelen (19de en 20ste eeuw)

Het onderdeel is een voorbeeld een aan de militair-strategische bouwkunde gerelateerde uiting van historische waterbouwkunde, namelijk een als militaire inundatiesluis dienende duiker.

* Ensemblewaarde en situationele waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Tevens vanwege de functionele en fysieke samenhang met de overige onderdelen van het complex.

* Het onderdeel is enigszins zeldzaam als voorbeeld van een duiker die specifiek ten behoeve van de militaire inundatie is gebouwd.

* Het onderdeel is tamelijk gaaf bewaard en laat zich in het veld in zijn oorspronkelijke functie herkennen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bomvrij militair object

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument